

Binnen de vaste commissie voor Financiën hebben enkele fracties de behoefte om over het onderdeel IMF in de brief van de minister van Financiën d.d. 6 juni 2013 t.g.v. het verslag voorjaarsvergadering IMF en Wereldbank 19 en 20 april 2013 in Washington DC (Kamerstuk 26 234, nr. 138) en over de brief van de minister van Financiën d.d. 24 september 2013 t.g.v. de geannoteerde agenda van de jaarvergadering IMF (Kamerstuk 26 234, nr. 140), enkele vragen en opmerkingen voor te leggen.

De voorzitter van de commissie,
Van Nieuwenhuizen-Wijbenga

De griffier van de commissie,
Berck

I. Vragen en opmerkingen vanuit de fracties

Vragen en opmerkingen van de leden van de fractie van de VVD

De leden van de VVD-fractie hebben kennisgenomen van de geannoteerde agenda voor de najaarsvergadering van het IMF op 10 oktober 2013 in Washington. Genoemde leden hebben nog een aantal vragen en opmerkingen.

De mondiale economie bevindt zich in een periode van lage groei en het IMF heeft de groeiverwachtingen voor opkomende economieën naar beneden bijgesteld. Hoe verhoudt dit zich tot de analyse van het Centraal Planbureau dat in de macro-economische verkenning aangeeft dat de mondiale economie weer aantrekt?

De minister beschrijft goed de uitruil tussen enerzijds korte-termijngroei als gevolg van stimulering (zoals we dat in o.a. in de Verenigde Staten en Japan zien) en anderzijds het belang van beleidsmaatregelen die juist tot een duurzaam herstel en stabiliteit op lange termijn leiden. De minister wijst in dit kader terecht op de spanning tussen stimulerende maatregelen op korte termijn en economische en financiële stabiliteit op lange termijn. Terwijl structurele hervormingen in landen als de Verenigde Staten en Japan achter blijven, wordt er wel veelvuldig gestimuleerd. Dit leidt tot hoog oplopende staatsschulden zonder geloofwaardig exit-strategie. In Japan bedraagt de staatsschuld zelfs al 245% bbp, terwijl de economische groei al een decennium op een laag niveau ligt. De stimuleringsmaatregelen leiden zelfs tot onevenwichtigheden in binnen- en buitenland, zo geeft de minister aan. Welke conclusie verbindt de minister hieraan? Is het niet tijd dat binnen het IMF veel meer de nadruk gelegd wordt op structurele hervormingen en groei op de lange termijn, in plaats van stimulering op de korte termijn?

Sinds het uitbreken van de mondiale financiële crisis is de rol van het IMF als crisisbestrijder belangrijk gebleken. Ook in het eurogebied is zowel de expertise als het onafhankelijke toezicht van het IMF van belang gebleken. Voor de leden van de VVD-fractie is de IMF betrokkenheid bij steunprogramma's voor eurolanden dan ook een belangrijke voorwaarde. Deze leden delen het standpunt van de minister dat er geen aanleiding is om de IMF betrokkenheid via de zogenaamde Trojka ter discussie te stellen. Hoe beoordeelt de minister de evaluatie van het IMF over het steunprogramma voor Griekenland? Welke lessen worden hieruit getrokken met betrekking tot de evaluatie van andere steunprogramma's?

De minister geeft aan dat de hervorming van de organisatie van het IMF zelf eveneens besproken zal worden. Er zijn wijzigingen in het statuut van het IMF (de zogenaamde «articles of agreement») voorgelegd die het bestuur van het IMF zullen moderniseren. Deze hervorming is al geratificeerd door de 28 EU-landen; ratificatie door de Verenigde Staten laat echter op zich wachten. Hierdoor kan de hervorming nog niet in werking treden. Wanneer wordt de ratificatie door de VS verwacht? Wat is de reden van de vertraging? In 2010 is besloten de vertegenwoordiging van ontwikkelde Europese landen in de Raad van Bewindvoerders met twee stoelen te reduceren. Nederland en België hebben hieraan bijgedragen door in oktober 2012 een nieuwe gezamenlijke kiesgroep te vormen. Wat zijn de vorderingen van de andere Europese landen ten einde de andere stoel «vrij te spelen»? Is er sprake van vertraging? Waar wordt deze door veroorzaakt?

Tijdens de voorjaarsvergadering is gesproken over de PRGT, de Poverty Reduction and Growth Trust, een programma om leningen aan lage inkomenslanden te ondersteunen. Tijdens het vorige algemeen overleg IMF hebben de leden van de VVD-fractie bij het kabinet aangedrongen om toezeggingen te krijgen van bijdragen van andere landen (bijvoorbeeld China of Rusland) zodat Nederland en andere EU-landen niet meer onevenredig bij hoeven te dragen aan dit project. Hoe staat het hiermee?

Vragen en opmerkingen van de leden van de fractie van de PvdA

De leden van de PvdA-fractie hebben met belangstelling kennisgenomen van de geannoteerde agenda voor het International Monetary and Financial Committee (IMFC) van 12 oktober aanstaande. De genoemde leden voelen zich gesterkt door het belang dat het IMF hecht aan het hervormen en doorlichten van de financiële sector in Europees verband. Deze leden zien vooral heil in het verhogen van de ongewogen kapitaal-eisen voor financiële instellingen tot minimaal 4% in lijn met de kabinetsvisie op de Nederlandse bankensector. In dat licht willen deze leden de minister vragen, waar mogelijk, een recent IMF working paper uit mei 2013 onder de aandacht van zijn collega's te brengen. Dit onderzoek laat zien dat banken met een lagere kapitaalbuffer de kredietverlening het scherpst inperken bij een conjuncturele neergang, terwijl een hogere buffer juist meer ruimte biedt om klappen op te vangen. Hogere kapitaalbuffers zijn dus goed voor een anticyclische kredietverlening en daarmee de economie zo observeren de leden van de PvdA-fractie. Deze leden willen de minister tevens vragen of deze de Amerikaanse plannen voor een ongewogen kapitaal-eis van minimaal 5-6% nader zou kunnen toelichten. Hoe wordt deze kapitaal-eis bepaald, wat is het ingroeipad, hoe verhoudt deze zich tot Bazel III en moet Europa hierin niet meegaan om een level playing field te behouden?

Daarnaast willen de leden van de PvdA-fractie informeren naar het (nieuwe) precautionary instrumentarium van het IMF; de zogenaamde Precautionary Credit Line (PCL) en de Flexible Credit Line (FCL). Heeft het IMF reeds aangegeven hoe zij de inzetbaarheid van deze preventieve instrumenten beziet t.a.v. de huidige Europese steunprogramma's die binnenkort aflopen waaraan zij ook een bijdrage levert?

De leden van de PvdA-fractie zijn van mening dat het bestuur van het IMF recht moet doen aan de economische verhoudingen in de wereld. Opkomende economieën krijgen een steeds belangrijkere rol. Deze leden observeren dat in de G20 daarom is afgesproken dat binnen het IMF twee stoelen vrij zouden komen voor opkomende economieën; Nederland en België hebben aan die oproep gehoor gegeven, maar hoe staat het met andere Europese landen zoals Zwitserland of Spanje?

Vragen en opmerkingen van de leden van de fractie van de PVV

Op 25 september heeft het IMF de eurozone in een rapport opgeroepen een begrotingsautoriteit te creëren. Er wordt gesproken van een gedeelde begroting, die de vorm zou kunnen aannemen van een fonds met een voeding van 1,5% tot 2,5% BBP om schokken op te vangen, of een gemeenschappelijk fonds voor werkloosheidsuitkeringen. Daarnaast wordt ook weer gesproken van eurobonds en zelfs van een volledig geïntegreerde begroting. Ook doet het IMF een oproep om direct een gemeenschappelijk fonds voor de banken in de eurozone te vormen. Bent u bereid om in sterke bewoordingen afstand te nemen van dergelijke oproepen? Bent u ook bereid om dit bij het opstellen van de inzet van onze kiesgroep bij de IMFC-vergadering in te brengen?

Op welke manier kunt u dit in IMF-verband aan de orde stellen, als binnen onze IMF-kiesgroep, die momenteel wordt vertegenwoordigd door België, geen eensgezindheid bestaat over dit onderwerp?

Vragen en opmerkingen van de leden van de fractie van de SP

De leden van de SP-fractie hebben kennisgenomen van het verslag van de voorjaarsvergadering van het IMF en de Wereldbank en de geannoteerde agenda over de inzet van het Koninkrijk der Nederlanden voor de vergadering van het International Monetary and Financial Committee (IMFC).

De quotaherziening zal in januari 2014 moeten worden afgerond. De minister zegt dat Nederland zich zal blijven inzetten voor een succesvolle afronding. De leden van de fractie van de SP vragen zich af wat hij daar concreet mee bedoelt; wat moet er nog gebeuren voor een succesvolle afronding? Is de minister bereid zich hard te maken voor het principe van «one man one vote», in plaats van «one dollar one vote»?

Binnen het IMF is gesproken over het nieuwe raamwerk waarmee «problemen op het terrein van kapitaalstromen en de kapitaalrekening op een gecoördineerde en consistente wijze» kunnen worden aangepakt, zo lezen de leden van de fractie van de SP. Het IMF heeft daarbij expliciet de mogelijkheid van kapitaalrestricties op tafel gelegd. Nu is het probleem dat veel handelsverdragen van met name westerse landen kapitaalrestricties onmogelijk maken. Is de minister bereid dit aan te kaarten bij de komende besprekingen? Wat is hier in Europees verband mogelijk, met name met het oog op het verdrag van Rome, dat de vrijheid van kapitaalstromen waarborgt?

De minister geeft aan dat Nederland zich zorgen maakt over graduerende IDA-landen, die mogelijk in een financieringsgat zouden vallen. Deze zorg is terecht, maar roept bij de leden van de fractie van de SP wel vragen op over hoe dit voorkomen zou kunnen worden. Kan de minister aangeven wat Nederland gaat doen om te voorkomen dat graduerende IDA-landen inderdaad in een financieringsgat zullen vallen?

Vragen en opmerkingen van de leden van de fractie van D66

De leden van de D66-fractie hebben kennisgenomen van het verslag van de voorjaarsvergadering IMF en Wereldbank 19 en 20 april 2013 in Washington DC en de geannoteerde agenda jaarvergadering IMF en willen nog enkele vragen aan de minister stellen.

De leden van D66 zien de risico's in het huidige monetaire beleid van de Verenigde Staten en Japan. Beide staten leggen de nadruk op een stimuleringsbeleid. Op de korte termijn kan stimulering de groei positief beïnvloeden, het is echter geen oplossing voor de lange termijn. De leden van de D66-fractie delen de mening van het IMF dat het beleid van Japan en de Verenigde Staten ook maatregelen moet bevatten voor een lange termijn plan. Deze leden wijzen in dit verband ook op de uitspraken van president Draghi van de ECB over de risico's voor de mondiale economie van de actuele «shutdown» in de Verenigde Staten. Zij vragen aan de minister op welke wijze de kiesgroep dit onder de aandacht zal brengen en hoe het IMF Japan en de Verenigde Staten kan aansporen om de nodige maatregelen te nemen?

De leden van de D66-fractie delen de mening van de minister dat de bijdrage van het IMF aan de programma's voor de Eurozone zeer welkom is. Deze leden hebben naar aanleiding van het rapport van de Algemene

Rekenkamer over Financiële risico's voor Nederland bij internationale garanties wel de vraag of de huidige leencapaciteit van het IMF hiervoor voldoende is, of dat hier nog aanvullende garanties nodig zijn. Kan de minister informatie geven over de nog beschikbare en de nog gewenste capaciteit van het IMF, en over het geëffectueerde risico op de reeds verstrekte garanties?

In het algemeen overleg IMF van 10 april 2013 werd er door de minister gesproken over een mogelijk tekort in de middelen van het Poverty Reduction and Growth Trust (PRGT) in 2014. De leden van de D66-fractie ontvangen van de minister graag meer informatie over dit mogelijk tekort en de wijze waarop dit tekort zal worden opgevangen. Kan dit betekenen dat van Nederland een grotere bijdrage zal worden gevraagd?